KATALOG ŽELJA

STRATEGIJA ZA MLADE

V OBČINI JESENICE

2019-2023

Mladinski center Jesenice
ZAVOD ZA ŠPORT JESENICE
MLADINSKI SVET JESENICE
KLUB JESENIŠKIH ŠTUDENTOV

KAZALO

1. UVOD 2
2. ANALIZA REZULTATOV ANKETE 3
2.1. O ANKETIRANJU 3
2.2. SISTEMSKI PODATKI 3
2.3. MLADINSKO ORGANIZIRANJE IN PROSTI ČAS 4
2.4. ZAPOSLOVANJE 7
2.5. STANOVANJSKA PROBLEMATIKA 8
2.6. MOBILNOST 10
2.7. IZOBRAŽEVANJE 11
2.8. PARTICIPACIJA 14
2.9. ZDRAVJE 15
2.10. INFORMIRANJE 16
3. ODPRTA VPRAŠANJA – izhodišča za fokusno skupino 19
3.1 SPLOŠNO STANJE 19
3.2. IZOBRAŽEVANJE 19
3.3. ZAPOSLOVANJE 20
3.4. STANOVANJSKA PROBLEMATIKA 20
3.5. ZDRAVJE IN ŠPORT 21
3.6. MOBILNOST 21
3.7. PROSTI ČAS, DRUŽBENOKULTURNE DEJAVNOSTI IN MLADINSKE DEJAVNOSTI 22
3.8. INFORMIRANJE 22
3.9. PARTICIPACIJA 22
4. ZAKLJUČEK 24

1. UVOD

V skladu z odločitvijo za ohranitev sistematičnega pristopa k urejanju mladinskega področja oz. k načrtovanju in izvajanju mladinske politike v lokalnem okolju je jeseniška Občina predlagala pripravo nove lokalne strategije za mlade za obdobje 2019 – 2023.

V pripravo tega dokumenta smo se poleg Občine Jesenice z dogovorjenimi aktivnostmi vključili tudi Mladinski svet Jesenice (v nadaljevanju MSJ) kot povezovalna organizacija mladinskih organizacij (društev, sekcij, klubov) in Zavod za šport Jesenice – Mladinski center Jesenice (v nadaljevanju MCJ) kot organizacija za aktivno vključevanje neorganizirane mladine ter podpora mladinskim organizacijam in neformalnim interesnim skupinam mladih. Prevzeli smo nalogo priprave t. i. KATALOGA ŽELJA, ki predstavlja nabor potreb, idej in želja mladih v občini Jesenice.

Vse organizirane aktivnosti so potekale v okviru MCJ in MSJ s stalno podporo in sodelovanjem vodstva Kluba jeseniških študentov (v nadaljevanju KJŠ). Zbiranje informacij je potekalo v dveh sklopih, v prvi meri prek ankete, prek katere smo pridobili kandidate za drugi sklop oz. fokusno skupino.

Enotno informacijo o aktivnostih za pripravo lokalne strategije za mlade in povabilo mladim k izpolnjevanju ankete sta po dogovoru z MCJ na svojih spletnih in straneh na Facebooku objavila tudi Klub jeseniških študentov in Mladinski svet Jesenice. Mladinski center Jesenice je poleg objave na svojih spletnih in straneh na Facebooku ter spletnih straneh Zavoda za Šport, mlade obveščali tudi osebno z organiziranimi obiski na obeh jeseniških srednjih šolah (Gimnazija Jesenice, Srednja šola Jesenice). Občina Jesenice je poslala uradno povabilo k sodelovanju v anketi vsem organizacijam v občini, ki izvajajo aktivnosti z mladimi ali za mlade.

Mladi (ciljna skupina aktivnosti so bili mladi od 15. do vključno 29. leta starosti) so svoja stališča, želje, predloge oz. pobude lahko izrazili med 7. majem 2018 in 28. septembrom 2018 na različne načine:

- med majem in junijem 2018 s sodelovanjem v anketi oz. raziskavi mnenj, potreb, želja in pobud mladih jeseniške občine,
- 28. septembra v okviru fokusne skupine (voden pogovor s 5 mladimi med 15. in 30. letom).

Namen fokusne skupine je bil omogočiti prostor za podajanje konkretnih idej in predlogov mladih, ki so že vpeti v mladinsko delo in dogajanje na področju mladih v občini z idejo, da bi pridobili razširjen pogled oziroma komentar izsledkov analize rezultatov ankete.

ANALIZA REZULTATOV ANKETE

1.1. O ANKETIRANJU

Da bi strategija za področje mladine temeljila na dejanski situaciji ter dejanskih potrebah. željah in pobudah mladih, smo v ta namen pripravili obsežno anketo. Želeli smo ugotoviti trenutno stanje med mladimi, trenutno vključevanje, zaznavanja problematik, ocene stanj in razlogov zanje, kakor tudi zajeti njihove konkretne predloge – pobude za ukrepe, ki vodijo k želenim spremembam.

Informacijo o pripravi lokalne strategije in hkrati poziv k izpolnjevanju ankete smo objavili prek spletne strani MCJ in Facebook strani MCJ, MSJ in KJŠ. Anketiranje smo izvajali med majem in junijem 2018. Anketa je bila izdelana z orodjem 1ka in objavljana na Facebook straneh MCJ, MSJ in KJŠ.

Ob podpori vodstva Gimnazije Jesenice in Srednje šole Jesenice je MCJ anketiranje izvajal med dijaki 2., 3. in 4. letnikov, KJŠ pa jo je članom ponudil na svojih uradnih urah.

Podatke smo statistično obdelali v programu Microsoft Office Excel. Anketa je vsebovala 42 vprašanj, ki so bila razvrščena v posamezna področja raziskovanja: sistemski podatki, mladinsko organiziranje in prosti čas, zaposlovanje, stanovanjska problematika, mobilnost, izobraževanje, participacija, zdravje in informiranje. Uporabljena so bila vprašanja zaprtega, pol-odprtega in odprtega tipa. To poglavje vključuje predvsem analizo vprašanj zaprtega in pol-odprtega tipa, odgovore na odprta vprašanja pa v večji meri povzemamo v poglavju 3.

1.2. SISTEMSKI PODATKI

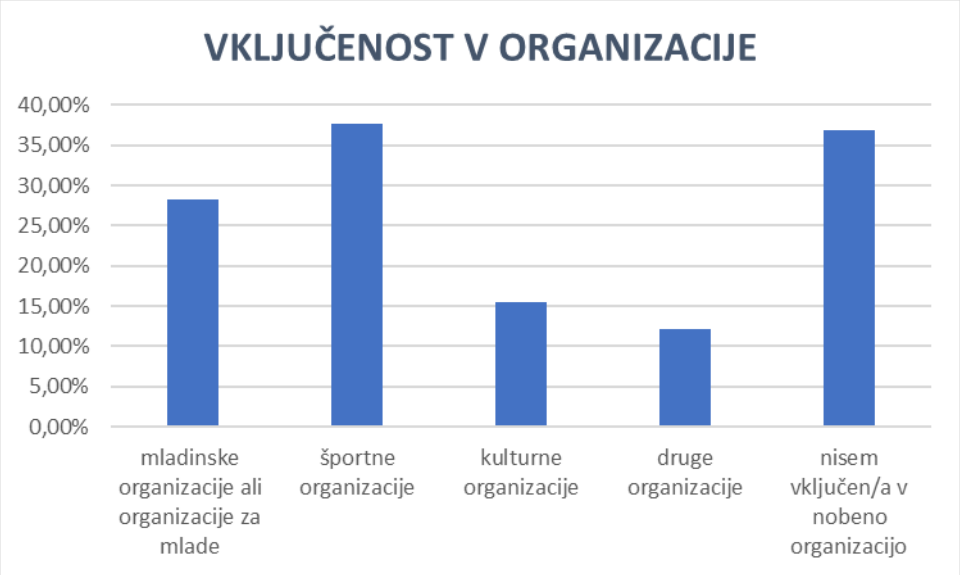
V obdelavo smo zajeli le tiste ankete, ki so jih izpolnili mladi iz jeseniške občine in so bili stari od 15 do vključno 30 let. Zanje v nadaljevanju dokumenta uporabljamo izraz »anketirani«.

V raziskavo smo s tem zajeli 402 mlada v starosti od 15 do vključno 30 let, od tega 164 mladih iz občine Jesenice (M = 20,55; SD = 4,55). Moškega spola je bilo 62 anketiranih (37,80 %), ženskega spola pa 102 (62,20 %).

Med anketiranimi je bilo 91 (55,49 %) dijakov, 33 (20,12 %) študentov, 34 (20,73 %) zaposlenih, 1 (0,61 %) samozaposlen in 4 (2,44 %) brezposelni. 1 oseba se ni prepoznala v navedenih kategorijah.

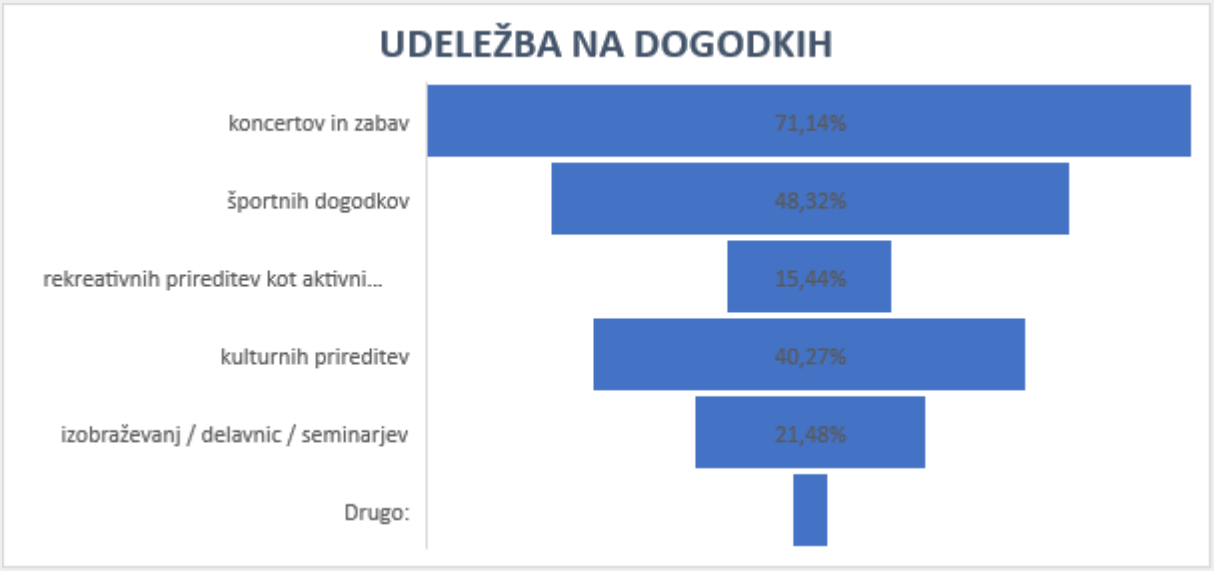
1.3. MLADINSKO ORGANIZIRANJE IN PROSTI ČAS

Analiza podatkov kaže, da je 63,09 % anketiranih vključenih v mladinske organizacije, organizacije za mlade, športne klube, kulturna društva in ostale organizacije. V primerjavi z letom 2014 smo tu zaznali 4,5-% porast vključenosti. Največ mladih je vključenih v športne organizacije (37,58 %). Anketirani so lahko izbrali več možnosti:

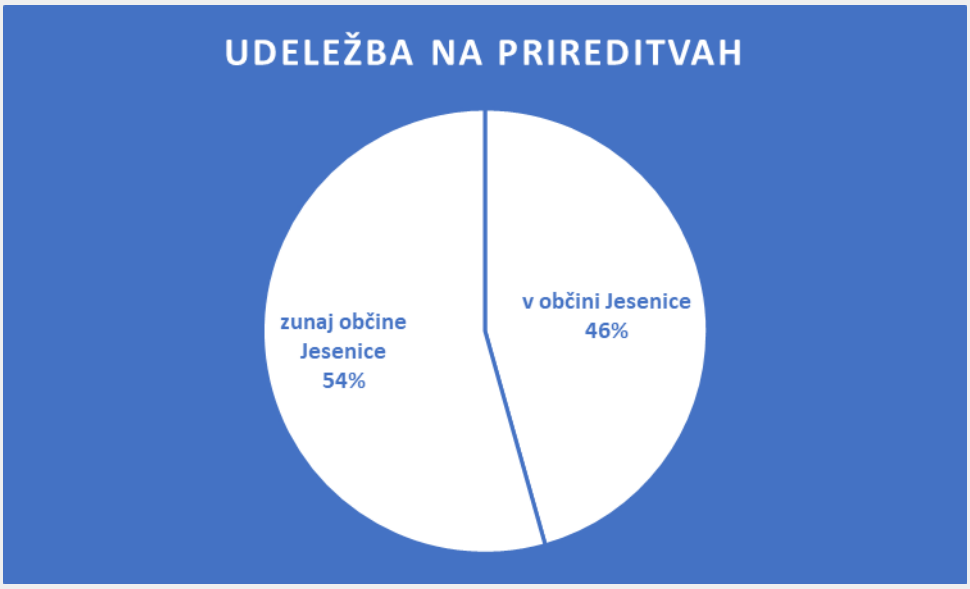

Slika 1. Vključenost mladih v različne tipe organizacij

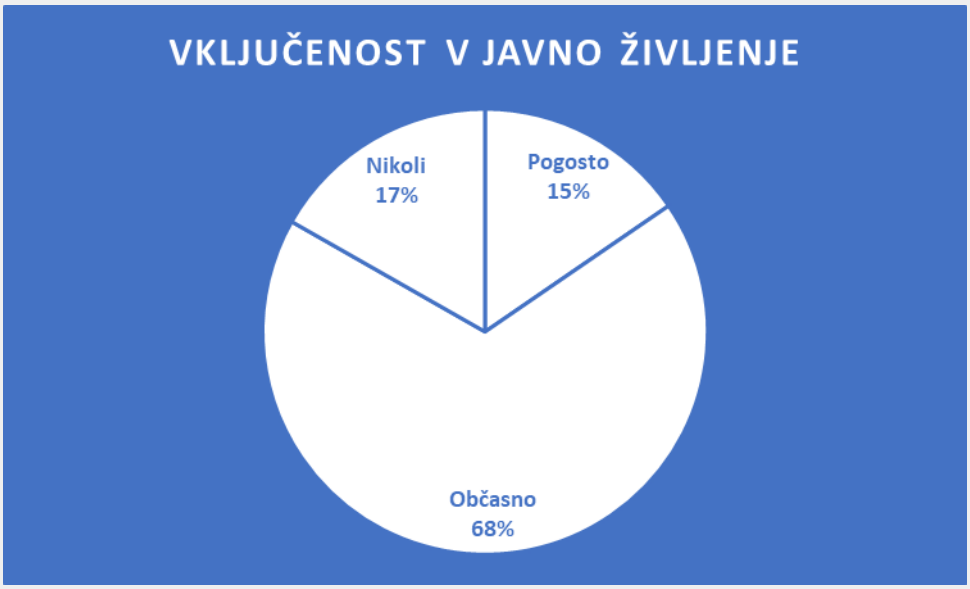
V anketo zajeti mladi se v največji meri udeležujejo koncertov in zabav, tem sledijo športni dogodki, kulturne prireditve, raznih izobraževanj, delavnic in seminarjev, na zadnjem mestu so rekreativne prireditve z udeležbo. Mladi se dogodkov večinoma udeležujejo tako znotraj občine Jesenice (46 %), kot tudi zunaj matične občine (54 %). Večina anketiranih se ocenjuje za občasne udeležence (68 %).

Slika 2. Udeležba mladih na različnih tipih dogodkov

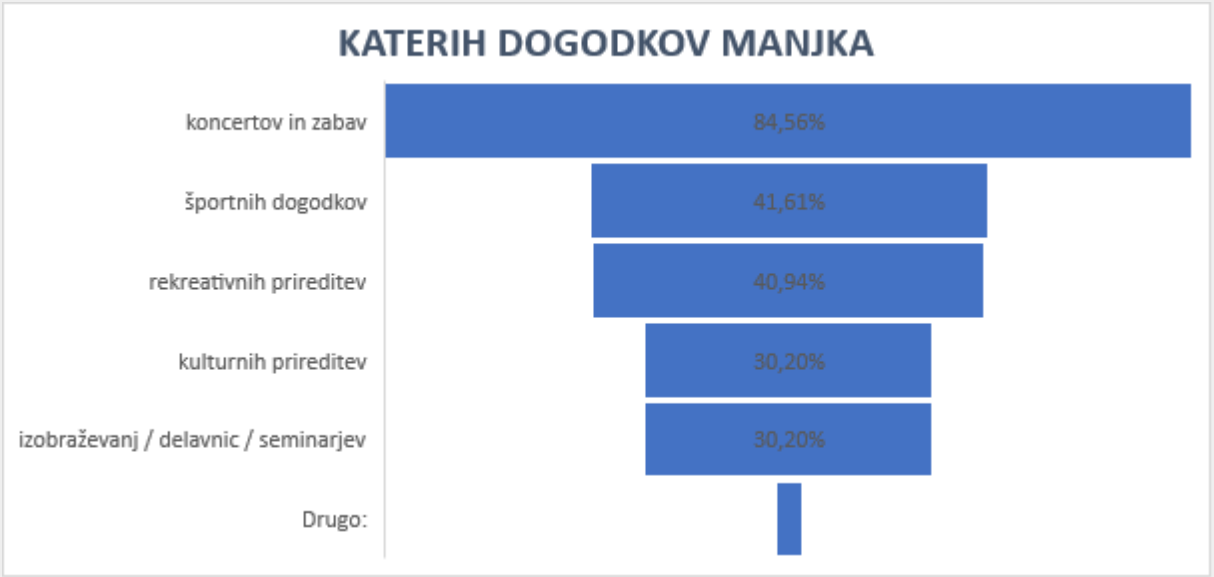

Slika 3. Kje se mladi udeležujejo prireditev.

Slika 4. Samoocena vključenosti v javno življenje znotraj jeseniške občine.

Največ anketiranih si na območju Jesenic želi več koncertov in zabav ter rekreativnih in športnih aktivnosti. Nekoliko manj anketiranih si želi več kulturnih prireditev ter izobraževanj, delavnic in seminarjev.

Slika 5. Katerih dogodkov po mnenju anketiranih manjka

Anketirani si torej želijo več aktivnosti, ki jih tudi najpogosteje obiskujejo – to so predvsem koncerti in zabavi ter rekreativne in športne aktivnosti.

.

1.4. ZAPOSLOVANJE

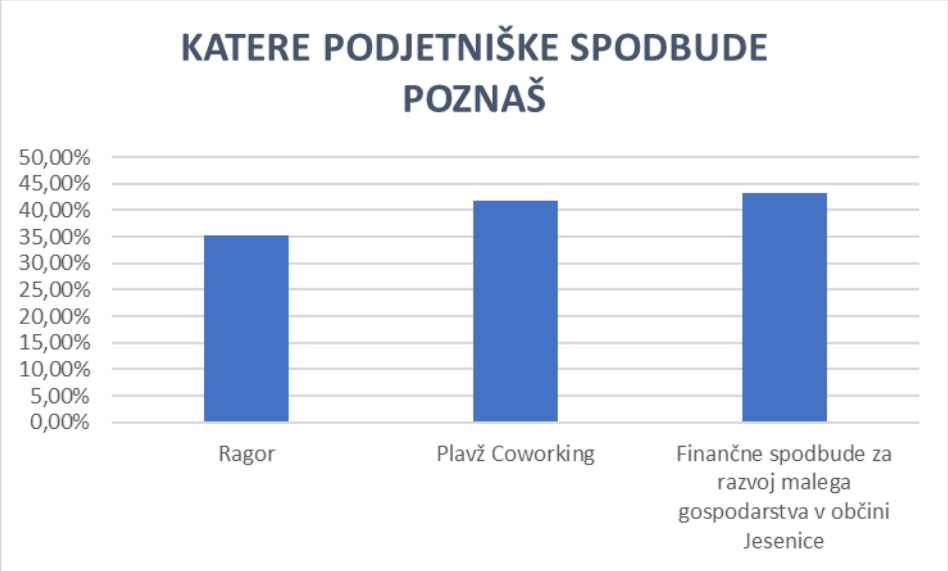

Slika 6. Odstotek anketiranih, ki želijo zaposlitev najti na Jesenicah.

Po podatkih SURS je bilo v študijskem letu 2017/18 v terciarno izobraževanje vključenih 558 študentov, v srednje šole pa je bilo vpisanih 663 dijakov, ki so imeli stalno prebivališče v občini Jesenice. Največ anketiranih je dijakov ali študentov. Povprečna starost zaposlenih anketirancev pa je bila 26,2 let (SD = 3,34).

46 % anketiranih si želi najti zaposlitev na območju občine Jesenice, 25 % anketiranih si tega ne želi, 29 % anketiranim je vseeno. Od mladih zunaj Jesenic, ki so izpolnjevali anketo, si jih le 8 % želi najti zaposlitev na področju Jesenic, 54 % si zaposlitve na Jesenicah ne želi, 38 % je vseeno.

Tisti, ki se na Jesenicah ne bi zaposlili, zunaj Jesenic vidijo predvsem možnosti za službo, ki ustreza njihovi izobrazbi ali interesu, boljše možnosti za napredovanje in bolj perspektivno delovno okolje.

Največ anketiranih je seznanjenih z ukrepom »finančnih spodbud za razvoj malega gospodarstva v občini Jesenice«, podobno število anketiranih pozna Plavž Coworking, nekoliko manj mladih pa je seznanjenih z delovanjem Ragorja.

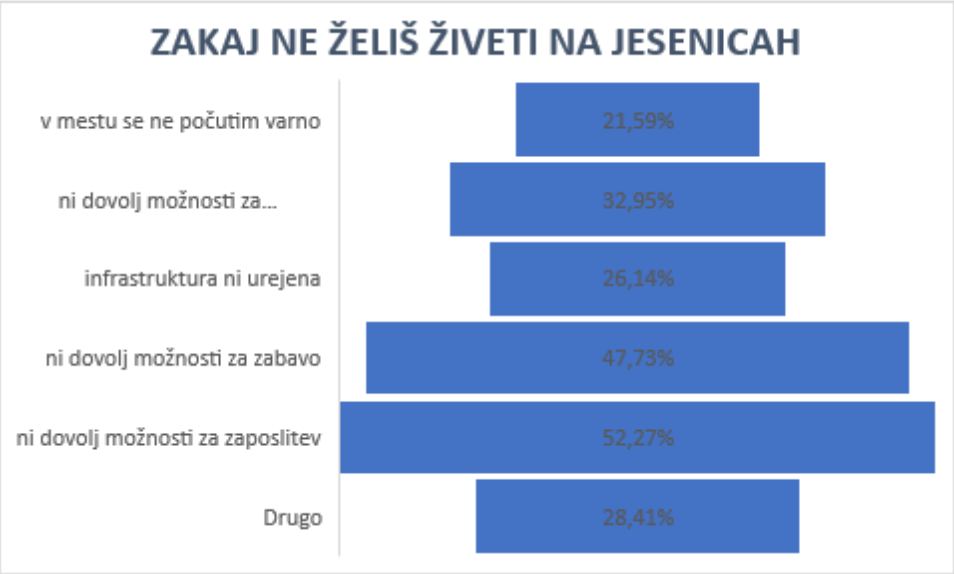

Slika 7. Poznavanje možnosti za spodbudo podjetništvu v občini Jesenice

1.5. STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

Velika večina anketiranih (84 %) živi pri svojih starših ali skrbnikih, sledi jim delež mladih, ki med tednom živijo drugje, še manj jih živi v zasebnem najemnem stanovanju ali stanovanju ali hiši staršev brez njihove prisotnosti. Najmanj anketiranih živi v lastnem stanovanju ali hiši ter pri partnerju oziroma partnerici. Delež anketiranih, ki še vedno živijo pri starših, se je v 4 letih še rahlo povečal (za 2 %), iz česar lahko sklepamo, da ukrepi na tem področju v preteklih 4 letih niso bili učinkoviti. Večina (71 %) anketiranih, ki bi v prihodnosti želela živeti na Jesenicah, meni, da bodo na Jesenicah tudi našli primeren prostor zase.

Med anketiranimi, ki na Jesenicah ne želijo živeti v prihodnosti, večino skrbi, da ne bodo našli primerne zaposlitve zase, izpostavljajo pa tudi pomanjkanje zabave in prostočasnih aktivnosti, pomanjkanje infrastrukture in varnosti. Medtem ko si 40 % mladih Jeseničanov in Jeseničank želi živeti na Jesenicah, pa je ta delež med mladimi zunaj Jesenic le 11-%.

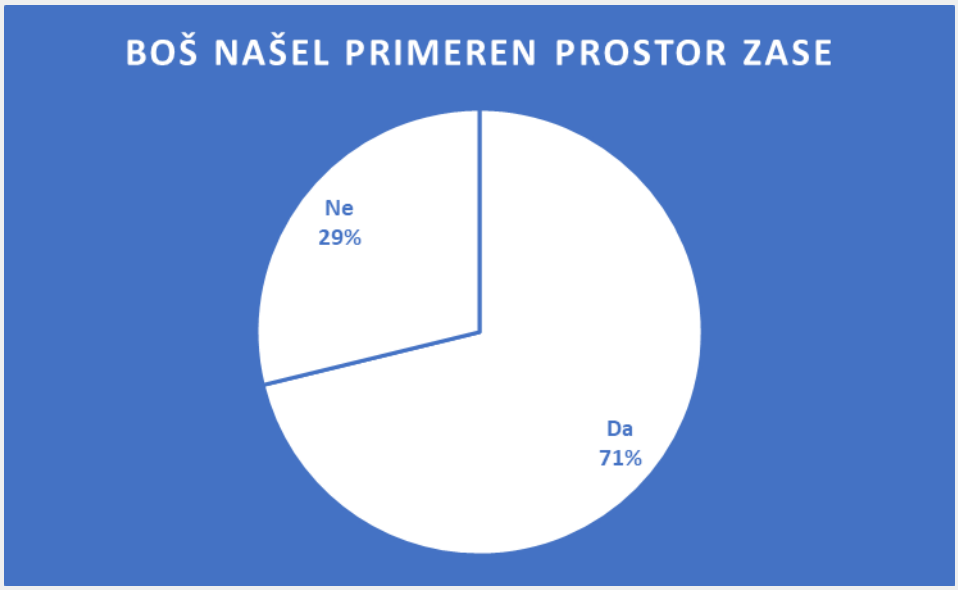

Slika 8. Razlogi, zakaj mladi ne želijo ostati na Jesenicah

Samo 40 % anketiranih si v prihodnosti želi živeti na Jesenicah:

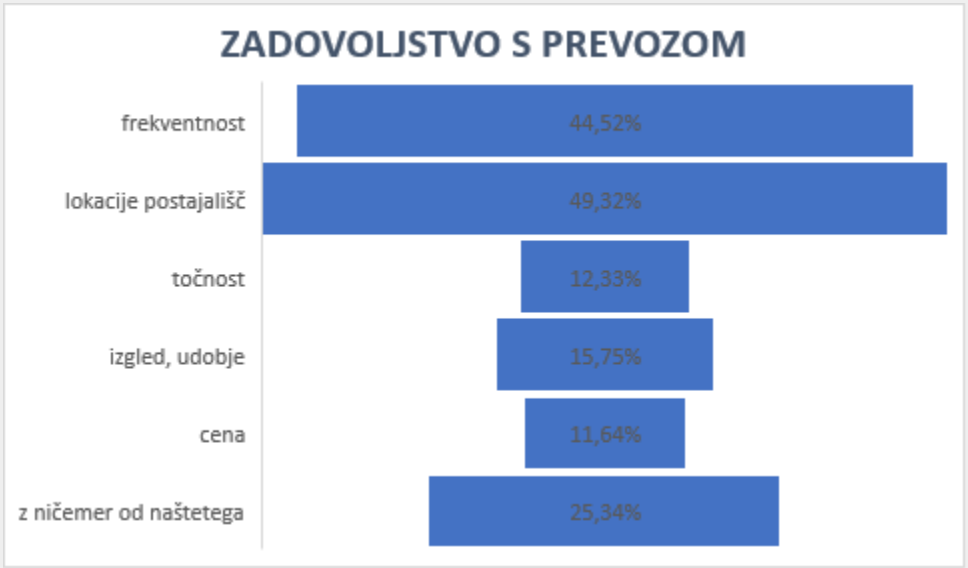

Slika 9. Želja anketiranih, da bi tudi v prihodnosti živeli na Jesenicah

Slika 10. Prepričanje anketiranih, ki bi želeli živeti na Jesenicah, da bodo na Jesenicah tudi našli primeren prostor zase

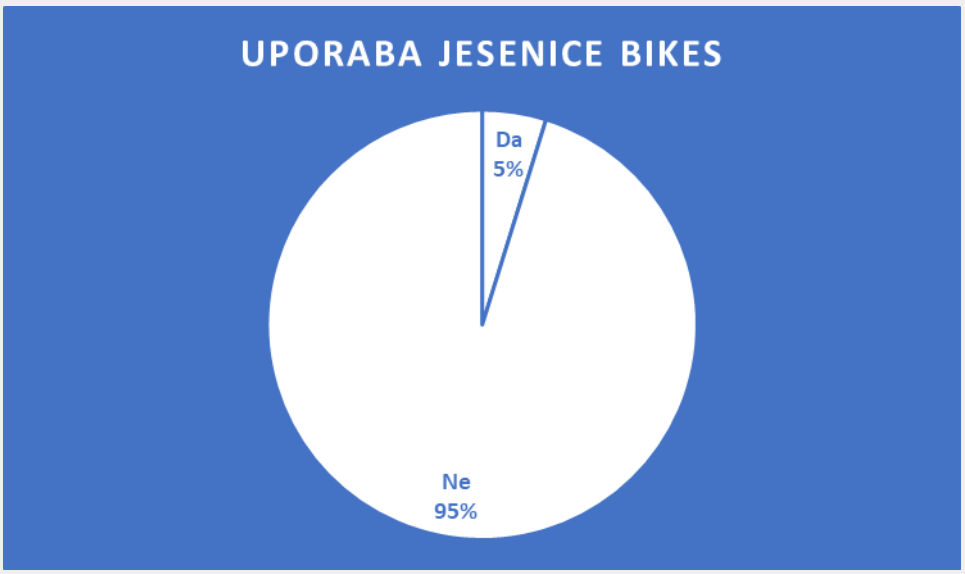
1.6. MOBILNOST

Pri tematiki mobilnosti smo obravnavali samo zadovoljstvo anketirancev z javnim prevozom ter kolesarsko infrastrukturo v občini Jesenice. Kot najbolj pozitiven faktor javnega prevoza na Jesenicah so anketirani izpostavili lokacije postajališč.

Slika 11. Zadovoljstvo z različnimi faktorji javnega prevoza

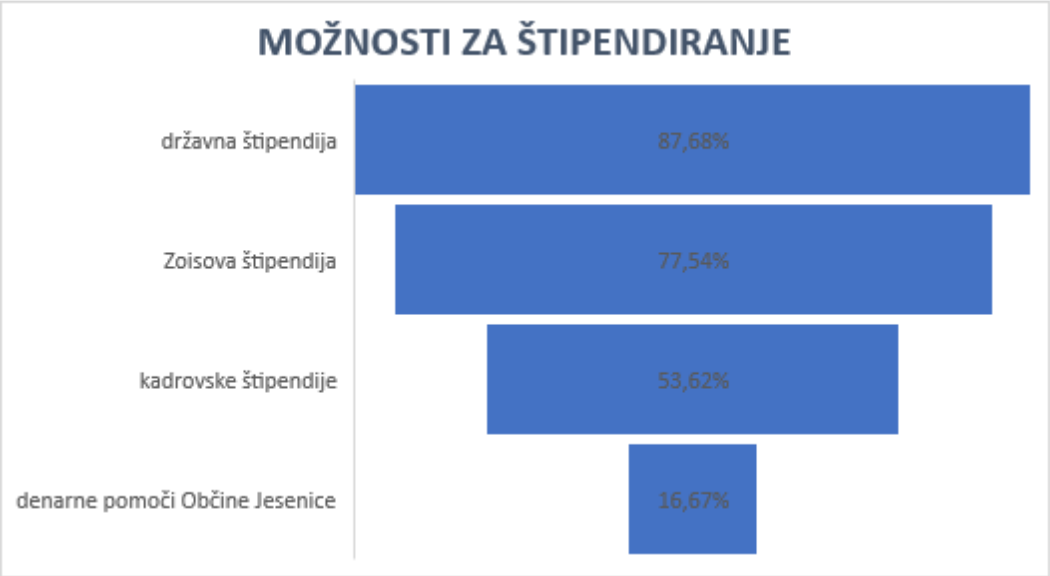
S kolesarsko infrastrukturo je zadovoljna polovica anketiranih. V letu 2014 je 40,3 % takratnih anketiranih podpiralo predlog ustanovitev izposojevalnice koles, po vzpostavitvi sistema jeseNICE bikes pa je sam sistem dejansko uporabilo le 5 % anketiranih.

Slika 12. Zadovoljstvo z različnimi faktorji javnega prevoza

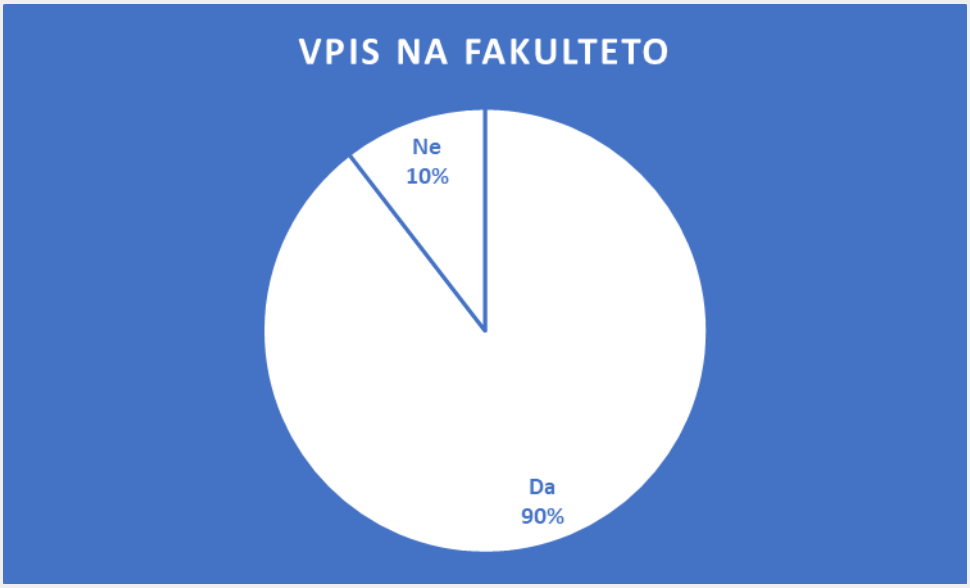
1.7. IZOBRAŽEVANJE

Večina anketiranih (87,7 %) pozna vsaj eno vrsto štipendiranja oziroma dodeljevanja sredstev za izobraževanje, ki jih ponujata država in občina.

Slika 13. Poznavanje možnosti za štipendiranje oz. denarno pomoč

Najbolj seznanjeni so z državno štipendijo, sledi Zoisova štipendija za nadarjene posameznike, več kot polovica pa pozna tudi možnosti za kadrovsko štipendiranje. Najmanj anketiranih je seznanjenih z denarnimi pomočmi, ki jih za različna izobraževanja ponuja Občina Jesenice.

Slika 12. Namera vpisa na fakulteto

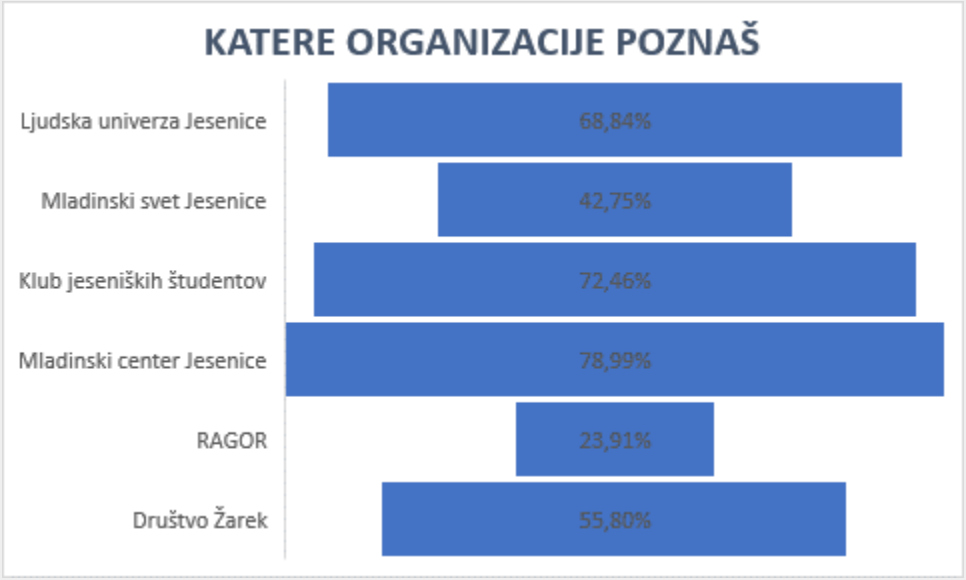
Velika večina anketiranih, ki še ne študira, o tem razmišlja. Redki, ki izobraževanja ne mislijo nadaljevati, so kot razloge navedli pomanjkanje primernih institucij v bližini Jesenic ter izrazili mnenje, da za poklic, ki ga želijo opravljati, ne potrebujejo višje izobrazbe.

Slika 13. Ali bi v primeru primerne ponudbe izobraževanja anketirani študirali na Jesenicah

Tudi v primeru, da bi na področju jeseniške občine anketirani zase našli primerno izobraževalno institucijo, bi jih 36 % še vedno izbralo študij zunaj občine.

Anketirani so precej dobro seznanjeni z dodatnimi možnostmi neformalnega izobraževanja in organizacijami, ki tako vrsto izobraževanja ponujajo. Skoraj 80 % anketiranih pozna Mladinski center Jesenice, najslabše pa so mladi seznanjeni z delovanjem Ragorja. Med anketiranimi se jih 43,5 % večkrat letno udeležuje različnih dodatnih pridobivanj znanj, spretnosti in veščin, medtem ko se jih 37,7 % ne udejstvuje na tem področju.

Slika 14. Poznavanje organizacij, ki ponujajo neformalne oblike izobraževanja na Jesenicah

Največ anketiranih se udejstvuje na športnem področju (38,4 %), sledi področje kulture (28,26 %). Najmanj anketiranih se udeležuje prekvalifikacije oz. dodatnega poklicnega izobraževanja (5,07 %). Dobra četrtina (26,09 %) anketiranih se v zadnjih dveh letih ni udeležila nobenega izobraževanja.

1.8. PARTICIPACIJA

Delež anketiranih, ki se nikoli ali redko udeležujejo volitev in referendumov, je večji (skupno 56 %) od tistih, ki se le-teh udeležijo vedno ali skoraj vedno (skupno 44 %). Delež anketiranih, ki se volitev in referendumov nikoli ne udeležijo, se je od leta 2014 povečal za 4,5 %.

Slika 15. Prikaz pogostosti udeležbe volitev in referendumov anketiranih.

75 % anketiranih se zaveda, da odločitve sprejete na občinski ravni zadevajo tudi njih, kljub tem, pa si jih le 50 % želi večje vključitve v oblikovanje odločitev na občinski ravni.

Glede vprašanja, ali si želijo biti bolj vključeni v sprejemanje odločitev občinske politike, je 44,39 % anketiranih odgovorilo s »sploh se ne zanimam« in »se ne zanimam«, 55,07 % pa si želi večje vključenosti. Glede možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni največ anketiranih (38,9 %) možnosti ne pozna, 35,3 % jih meni, da je možnosti premalo, 15,0 % meni, da jih sploh ni, 9,8 % anketiranih pa meni, da je možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni dovolj.

Glede poznavanja ukrepov iz trenutno veljavne Strategije za mlade v občini Jesenice anketirani odgovarjali sledeče:

Ustanovitev delovnega oz. posvetovalnega telesa za mladinska vprašanja. 5 %
Zagotavljanje ustreznih pogojev za obstoj in razvoj visokošolskega izobraževanja 7 %
Sofinanciranje neformalnega izobraževanja mladih 10 %
Zagotavljanje infrastrukture za mladinsko delo in mlade 12 %
Zagotavljanje denarnih pomoči za udeležbo na seminarjih, tečajih, tekmovanjih, zagotavljanje študijskih pomoči za izredni študij 14 %
Ugodnosti pri zaprosilu občinskih stanovanj za mlade in mlade družine 14 %
Zagotavljanje opravljanja praks mladih v občinski upravi in javnih zavodih 17 %
Spodbujanje aktivnega vključevanja mladih v dogajanja po krajevnih skupnostih 19 %
Javni razpis za dodelitev pomoči za spodbujanje razvoja gospodarstva v občini Jesenice 20 %
Sofinanciranje mladinskih projektov in programov 23 %
Podpora projektu »Mentorstvo za mlade« 25 %
Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM) 27 %
Sofinanciranje javnih del 29 %
Sofinanciranje delovanja Mladinskega centra Jesenice 32 %

Največ anketiranih (32 %) pozna ukrep sofinanciranja Mladinskega centra Jesenice, medtem ko jih le slabih 5 % ve za posvetovalno telo za mladinsko vprašanje. Na splošno lahko ocenimo, da je poznavanje ukrepov, namenjenih mladim, med mladimi precej slabo. Bodisi o ukrepih niso informirani bodisi pa ukrepi kot taki niso učinkoviti.

1.9. ZDRAVJE

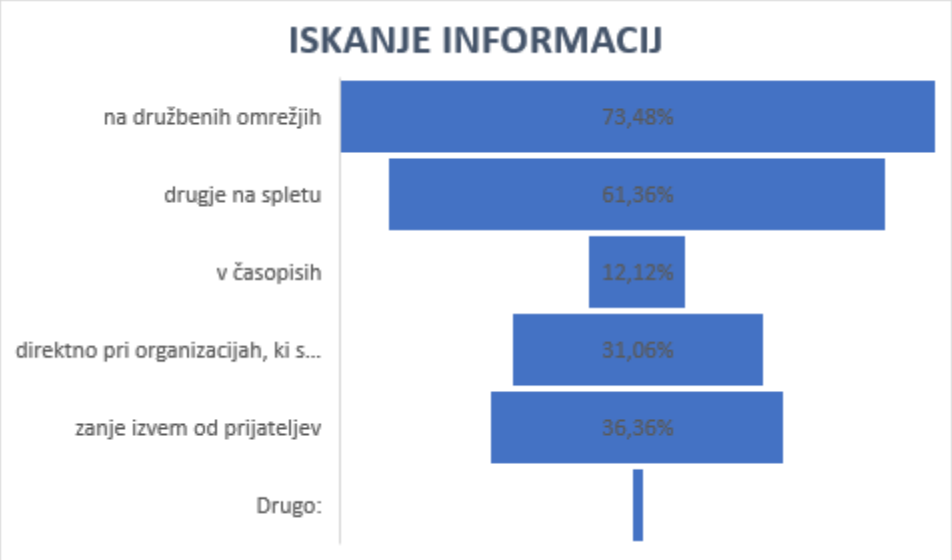
Največ anketiranih je mnenja, da je možnosti za rekreacijo v jeseniški občini dovolj, sledi delež anketiranih, ki menijo, da je možnosti premalo, nekaj manj jih meni, da so možnosti za rekreacijo dostopne le poleti, najmanj pa jih meni, da so možnosti za rekreacijo omogočene le v zimskem času (Slika 16).

Slika 16. Mnenje anketiranih o možnostih za rekreacijo na področju jeseniške občine.

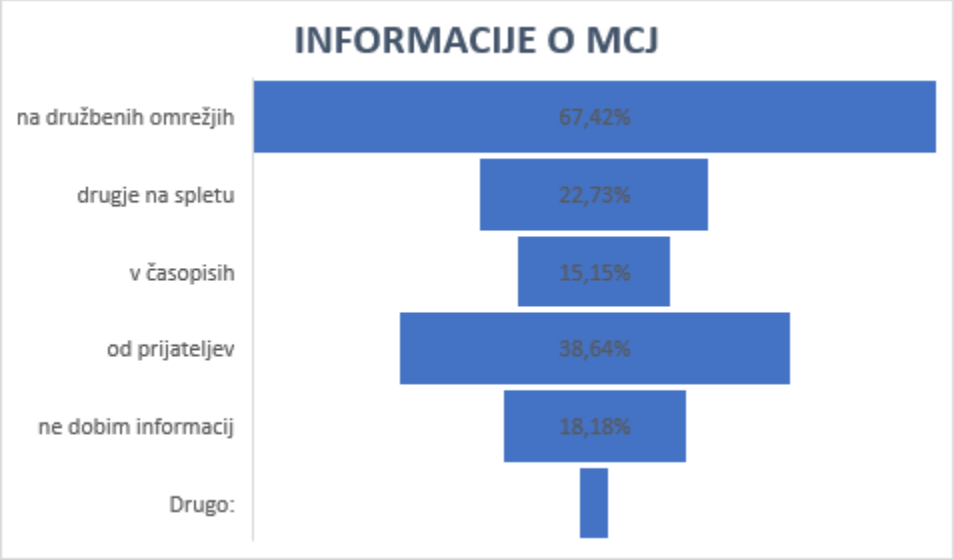
1.10. INFORMIRANJE

Slika 17 kaže, da največ anketiranih informacije o možnostih zaposlovanja, izobraževanja, stanovanj, mobilnosti in prostočasnega udejstvovanja išče na družbenih omrežjih (73,48 %) in na splošno na spletu. Le 12,12 % anketiranih informacije pridobiva tudi iz časopisov.

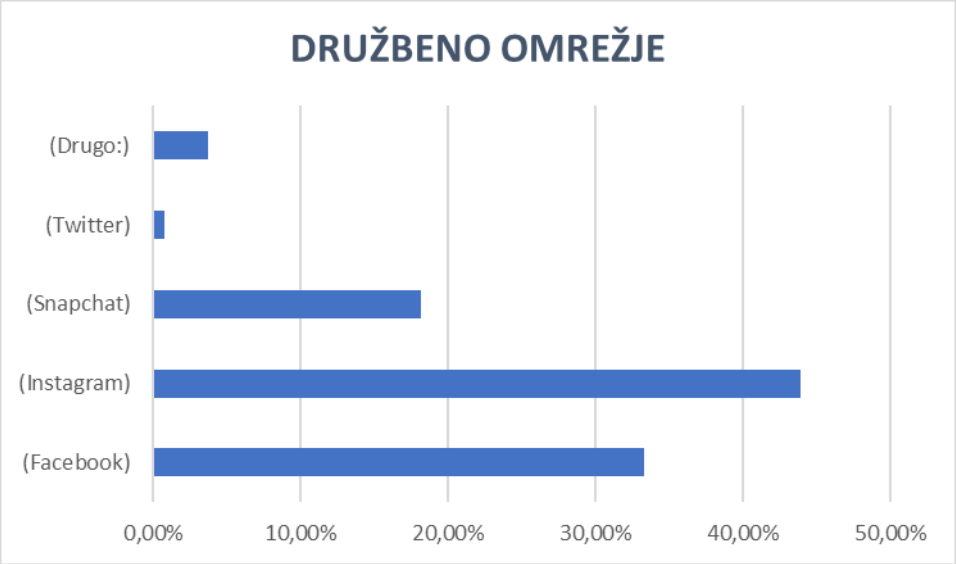

Slika 17. Shema, kje anketirani pridobivajo informacije o možnostih zaposlovanja, izobraževanja, stanovanj, mobilnosti in prostočasnega udejstvovanja.

Tudi informacije glede MCJ mladi večinoma pridobivajo na družbenih omrežjih in na splošno na spletu. Slaba petina anketiranih je izrazila, da teh informacij ne zasledi nikjer.

Slika 18. Shema, kje anketirani pridobivajo informacije o možnostih zaposlovanja, izobraževanja, stanovanj, mobilnosti in prostočasnega udejstvovanja.

Med družbenimi omrežji je pobudo prevzelo omrežje Instagram, ki mu sledita Facebook in Snapchat. Skoraj 80 % anketiranih še vedno pogreša portal, kjer bi bili zbrani vsi dogodki v občini Jesenice. 66 % anketiranih se sicer zanima za mladinsko dogajanje v občini.

Slika 19. Uporaba družbenih omrežij med anketiranimi

Slika 20. Mnenje anketiranih o tem, ali Jesenice potrebujejo poseben spletni portal za objavo dogodkov znotraj občine Jesenice

2. ODPRTA VPRAŠANJA – izhodišča za fokusno skupino

Katalog želja na urejen način povezuje mnenja in pobude mladih občank in občanov občine Jesenice, ki smo jih zbirali na vse do zdaj omenjene načine. V okviru kataloga želja so vključena tudi mnenja in pobude mladih na odprta vprašanja, na katere so mladi odgovarjali v okviru fokusne skupine.

Vse zapisane pobude mladih seveda niso v pristojnosti Občine Jesenice, vseeno pa mladi pričakujejo, da se bo na teh področjih kaj spremenilo na bolje, mogoče ravno zaradi posredovanja oz. aktivnosti Občine Jesenice.

3.1 SPLOŠNO STANJE

Mladi menijo, da je spodbudno, da obstajajo nagrade za mladinske prostovoljce, a manjka več povezovanja s šolami oz. povezovanja med institucijami in zavodi v lokalnem okolju nasploh. Življenje na Jesenicah je v redu, vse je pri roki, dogajanja za mlade zunaj KJŠ ni veliko, pa še ti dogodki ne pridejo do vseh mladih. Večernega dogajanja je malo, za primerjavo z Bledom, kamor večina mladih z Jesenic tudi zahaja. Mladi menijo, da so stanovanja na Jesenicah poceni, kar je velik plus, za družine bi lahko sicer bilo več otroških programov in igral.

2.2. IZOBRAŽEVANJE

Mladi menijo, da je za formalno izobraževanje na Jesenicah dobro poskrbljeno (osnovne šole, 2 srednji šoli, fakulteta za zdravstvo). Neformalnih izobraževanj je veliko, vendar ni takih izobraževanj, s katerimi bi lahko posameznik prejel potrdilo o pridobljenih kompetencah oz. takih izobraževanj, ki nekaj veljajo tudi na trgu dela. Obstaja velika potreba po tehničnih/zdravstvenih kadrih, medtem ko se dodatnih strokovnih izobraževanj s teh področij ne krije.
Hkrati menijo tudi, da je potrebna povezava s šolami, da bi se te bolj angažirale pri predstavitvi lokalnih zaposlitvenih možnosti. Na zaposlitvenem sejmu bi morale sodelovati vse šole.
Mladi, ki študirajo na fakulteti za zdravstvo, imajo zelo slabo izbiro za bivanje, saj na Jesenicah praviloma ni študentskih sob, izbira najemnih stanovanj je prav tako slaba.

Mogoči ukrepi:

- več brezplačnih programov neformalnega izobraževanj s področij dela, ki ustrezajo lokalnim mladim kadrom (npr. izpit za viličarja, posebni tečaji za zdravstveno osebje …),
- kadrovske štipendije za lokalno značilne poklice s strani lokalnih podjetij,

- osrednje in ažurno informacijsko mesto za mlade (kjer bi organizacije lahko objavljale informacije glede ponudbe izobraževanj),
- spodbude za pridobivanje delovnih izkušenj v času formalnega izobraževanja, ustvarjanje povezav med delodajalci in mladimi,
- spodbuditi odprtost srednjih šol za sodelovanje z organizacijami mladinskega sektorja in društvi,
- vzpostavitev manjšega študentskega doma, kjer bi lahko bivali študenti Fakultete za zdravstvo.

2.3. ZAPOSLOVANJE

Mladi, ki so sodelovali v fokusni skupini, bi brez dvoma radi našli primerno zaposlitev v občini Jesenice. Bojijo se le, da zaradi zelo specifičnih tipov zaposlitev, ki jih Jesenice ponujajo, primerne zaposlitve zase tu ne bodo našli. Je pa zaposlovanje povezano tudi s stanovanjsko problematiko, saj bi mladi v primeru, da bi dobili primerno zaposlitev v občini Jesenice, želeli na Jesenicah tudi živeti.

Mogoči ukrepi:

- oblikovanje in objava seznama gospodarskih subjektov in njihovih dejavnosti v občini,
- organizacija zaposlitvenega sejma, kjer se mladi lahko predstavijo morebitnim zaposlovalcem,
- osrednje in ažurno informacijsko mesto za mlade (kjer bi lokalna podjetja lahko objavljala oglase za delo).

2.4. STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

Mladi iz fokusne skupine bi živeli na Jesenicah. Menijo, da kot srednješolci niso tako razmišljali, z leti pa so ugotovili, da so Jesenice precej priročne za bivanje. Seveda bo na njihovo odločitev, kje bodo iskali stanovanje precej vplivala lokacija njihove zaposlitve. Menijo, da so stanovanja na Jesenicah cenovno ugodna, vendar je ponudba predvsem najemniških stanovanj zelo skopa. Glede na trend odseljevanja mladih iz občine Jesenice, bi oblasti po njihovem mnenju morale narediti vse, kar je v njihovi moči, da bi mlade obdržali in celo privabili iz drugih krajev.

Mogoči ukrepi:

- povečanje števila neprofitnih stanovanj za mlade in mlade družine,
- stanovanjske kooperative,
- študentski/dijaški dom.

2.5. ZDRAVJE IN ŠPORT

Glede področja zdravja mladi niso imeli veliko pripomb. V občini imamo zdravstveni dom in bolnišnico. Menijo, da je insfrastrukture za vadbo dovolj, vendar je zaklenjena. Težko najdejo dobro površino za tek. Pravijo, da bi bil smiseln razširjen športni park s plačljivimi aktivnostmi. Menijo tudi, da trenutno TVD ne služi svojemu namenu, saj nima dovolj finančne podpore. Želeli bi si tudi dodatnega street/trim parka.

Mogoči ukrepi

- urejena tekaška steza skozi Jesenice (brez avtomobilov),
- več možnosti za cenovno ugodno oz. brezplačno rekreacijo v prostem času, zlasti v zimskem obdobju,
- osrednje in ažurno informacijsko mesto za mlade (kjer bi zavodi in organizacije lahko objavljali ponudbo vadb),
- ureditev centralnega parka (z možnostjo izvajanja teka, vadbe na prostem).

2.6. MOBILNOST

Pri področju mobilnosti so imeli mladi kar nekaj komentarjev. Menijo, da je javni prevoz na Jesenicah neuporaben, saj ni točen, je predrag za take razdalje in je na določenih lokacijah premalo frekventen. Mladi se v tem primeru odločajo raje za hojo ali kolo. Izpostavili so še, da ni taksijev ali drugih prevozov ob poznih urah ter da bi Občina morala skupaj s Slovenskimi železnicami uskladiti tudi frekventnost povezav z Ljubljano (predvsem v večernih urah). Za JeseNICE bikes pravijo, da je neuporaben, saj so parkirišča povsod zastonj in se ljudje rajši odločajo za vožnjo z avtomobili. Hkrati menijo, da prej pridejo peš do izbrane lokacije kot pa do lokacije, kjer je postajališče JeseNICE bikes. Menijo, da bi bil sistem uporaben, če bi bil povezan z drugimi občinami in če bi bilo postajališče tudi pri Srednji šoli Jesenice in Fakulteti za zdravstvo, da se mladi, ki pridejo z vlakom, lahko peljejo od postaje do šole. Menijo, da je turistom zelo težko pridobiti informacije na železniški postaji v povezavi s prevozi.

Mogoči ukrepi

- ugodnejše cene javnega prevoza za mlade, možnost prestopa (90 minut),
- ureditev kolesarskih stez,
- organizacija prevozov ob različnih prireditvah in v večernem oz. nočnem času,
- časovna uskladitev avtobusnih in železniških povezav,
- postavitev kolesarskih izposojevalnic pred Srednjo šolo Jesenice in Fakulteto za zdravstvo.

2.7. PROSTI ČAS, DRUŽBENOKULTURNE DEJAVNOSTI IN MLADINSKE DEJAVNOSTI

Mladi na splošno menijo, da je dogodkov, namenjenih mladim, premalo. Želijo si vsaj vsedijaškega spoznavnega žura in prostora, kjer bi se lahko zabavali tudi študenti (MCJ je trenutno sredi stanovanjskega naselja). Menijo, da veliko dogodkov ne uspe, ker imajo Jesenice status nevarnega mesta in zato mladi iz drugih občin ne želijo priti na Jesenice. Prostori, kjer delujejo mladinske organizacije, so neprimerni, to je znano že vsaj 20 let, če ne že več.

Mogoči ukrepi

- novi mladinski prostori, ki združujejo vse organizacije mladinskega sektorja in omogočajo razmah mladinskega dela,
- ureditev/zagotovitev prostorov za glasbene skupine,
- vzpostavitev pogojev za razvoj mladinskega turizma – ureditev hostla,
- podpora mladinskim organizacijam in mladinskemu delu,
- večja finančna podpora društvom, ki imajo mladinske sekcije in spodbujajo ter omogočajo delo mladih,
- večje spodbujanje kulturno-umetniške dejavnosti mladih, spodbujanje t .i. ulične umetnosti,
- izvedba jeseniškega festivala.

2.8. INFORMIRANJE

Informacije s strani Občine mladih ne dosežejo. Občinska stran je prepolna raznih vsebin in je zato nepregledna. Mladi menijo, da bi moral obstajati enoten portal za mlade, kjer bi ti lahko prejemali vse informacije, povezane z mladimi. Oddajo dogodkov prek TIC bi morala potekati prek aplikacije, ne prek e-pošte in nerodnega vpisovanja v razpredelnico.

Mogoči ukrepi

- enotna spletna stran, kjer bi bile dostopne vse informacije za mlade, ki bi bila razširjena tudi na socialna omrežja, ki jih mladi uporabljajo.

2.9. PARTICIPACIJA

Mlade se obravnava, kot da jih participacija ne zanima, zato se jih ne vključuje v sisteme odločanja. Mladi menijo, da bi morali o zadevah, povezanih z mladimi, odločati mladi. Prav tako menijo, da bi vsaj nekaj splošnih odločitev (npr. glede dela programa novoletnih prireditev) Občina lahko prenesla neposredno na mlade (Gimnazija Jesenice, Srednja šola Jesenice) in jih tako vključila v odločanje že v tej starosti. S tem bi jim Občina pokazala, da njihovo mnenje šteje.

Mogoči ukrepi

- mlade neposredno vključiti v odločanje glede odločitev, povezanih z mladimi,
- izpolnjevanje ukrepov namenjenim mladim v dogovorjenih rokih in suvereno zastopanje ciljev povezanih z mladinsko dejavnostjo v občini.

3. ZAKLJUČEK

Katalog želja mladih predstavlja zbornik vseh dozdajšnjih opažanj organizacij za mlade, mladinskih organizacij in posameznikov. Čeprav je bil pri pripravi kataloga želja velik poudarek dan mnenjem, željam in pobudam neorganizirane mladine, se je izkazalo, da zgolj z njihovim prispevkom ni mogoče oblikovati sistematične analize potreb mladih. Katalogu tako poleg ankete dajejo dodano vrednost sama analiza in dodatni komentarji, kot tudi skrbno oblikovani predlogi (kot izhodišča za ukrepe), povzeti iz mnenj in pobud mladih, zbranih prek fokusne skupine. Kljub temu verjamemo, da še zdaleč nismo zajeli vseh mogočih področij, kjer si mladi želijo izboljšav, a to prepuščamo generacijam, ki prihajajo.

Če bi Občina Jesenice pri pripravi strategije za mlade upoštevala vsa izhodišča, ki smo jih s tem katalogom predstavili, bi si mladi na različnih področij življenja lahko kmalu obetali boljše čase. Po drugi strani pa je od nadaljnje aktivne participacije mladih odvisno, koliko se bodo njihova mnenja dejansko upoštevala. Demokracije si ne smemo predstavljati zgolj kot obkroževanja volilnih lističev, s katerimi prenesemo pooblastila na izbrance. Sestavni del demokracije je vedno novo soočanje mnenj, vedno novo opozarjanje na probleme in vedno novo predstavljanje rešitev. Toliko časa, kolikor bodo mladi probleme in rešitve videli zgolj v drugih in ne v sebi, toliko časa bodo potisnjeni na rob in neupoštevani.

Rdeča nit opažanj in komentarjev vodi k boljši povezanosti in tesnejšemu sodelovanju v lokalni skupnosti. Z resničnim zavzemanjem za izboljšanje položaja mladih s strani občine, javnih zavodov in drugih deležnikov, ki delajo z mladimi in nenazadnje z aktivnimi mladimi bi lahko uresničili nekatere od dolgoletnih želja mladih iz Jeseniške občine, kot so na primer ustrezni prostori za mladinski center oz. za vse mladinske organizacije pod eno streho, zagotovitev nastanitvenih kapacitet, bodisi v obliki hostla ali dijaškega – študentskega doma, ki bi omogočal tudi mednarodno povezovanje in prihod mladih iz drugih krajev Slovenije. Podobno bi lahko bila občina in drugi javni zavodi tisti prvi, ki bi mladim omogočili opravljanje plačanega pripravništva in jih na tak način morda navdušili, da bi ostali na Jesenicah.

Katalog ponuja odlična izhodišča za nadaljnje debate in strateške dokumente. Verjamemo, da bo veljavnost tukaj zapisanih mnenj in predlogov dolgotrajna. Ta dokument predajamo v javno rabo vsem, ki bi želeli povzeti ključne podatke o potrebah mladih Jeseničanov in prispevati k izboljšanju njihove trenutne življenjske situacije na različnih področjih.

<u>Dokument so pripravili:</u>
Skupina za vsebinsko oblikovanje ankete: Manca Jeršin (MSJ), Miha Rezar (MSJ), Špela Pirc (KJŠ), Ana Miklavžič (MCJ)
Računalniška priprava ankete: Manca Jeršin (MSJ)
Analiza rezultatov ankete: Miha Rezar (MSJ)
Priprava vprašanj za fokusno skupino: Manca Jeršin (MSJ)
Analiza rezultatov fokusne skupine: Miha Rezar (MSJ)
Uvod in Zaključek: *Miha Rezar (MSJ), Ana Miklavžič (MCJ)*